

ת"פ 28680/08/13 - מדינת ישראל נגד גלעזר שיווק מוצרים לפרסום בע"מ - נדונה, בבר בן עמי, אהרון שפירא - נדון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 28680-08-13 מדינת ישראל נ' גלעזר שיווק מוצרים לפרסום בע"מ ואח'
בפני כב' השופט עידו דרואן

המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד דשא

נגד

1. גלעזר שיווק מוצרים לפרסום בע"מ -
נדונה
2. בבר בן עמי
ע"י ב"כ עו"ד גריידי
3. אהרון שפירא - נדון

הנאשמים

הכרעת דין בעניין הנאשם 2

בכתב האישום המתוקן שהוגש בדצמבר 2014, הואשמו שלושת הנאשמים בעבירות הבאות, בגין אי-הגשת דו"חות מאושרים לפי פקודת מס הכנסה, על הכנסותיה של הנאשמת בשנים 2009, 2010 ו-2011:

א. אי הגשת דין וחשבון במועד, לפי סעיף 216(4) בצירוף סעיף 117 לפקודה הנ"ל [3 עבירות];

ב. אחריות מנהלים, עבירה לפי סעיף 224 א' לפקודה הנ"ל [3 עבירות];

הנאשמים 1 ו-3 [להלן בהתאמה - החברה ושפירא] הודו והורשעו במיוחס להם, משפטם הופרד, וביום 11.1.17 נגזר דינם מפי כב' הש' מרגולין-יחידי.

עובדות שאינן במחלוקת:

1. החברה התאגדה כחוק ביום 3.8.08, כשבעלת המניות והדירקטורית היתה גב' הלנה מיכאלקי, בת-זוגו דאז של הנאשם. לפי הודעה לרשם החברות מיום 5.8.10, הועברו מניות החברה לשפירא והוא הפך למנהלה ביום 18.1.10 [ת/3].

2. לחברה היו מחזורים עסקיים בשנים 2009 - 2011:

בשנת 2009 עמד המחזור על 1,883,949 ₪; בשנת 2010 עמד המחזור על 3,404,915 ₪; בשנת 2011 עמד המחזור על 1,734,971 ₪;

3. קמה חובה למנהל/יה להגיש דו"חות מאושרים ע"י רואה חשבון על הכנסותיה, לפי סעיפים 117, 131 ו-132 לפקודה, אך החברה ומנהל/יה לא הגישו במועד את הדו"חות לשנים הנ"ל.

האישום נגד הנאשם:

טוענת המאשימה, כי הנאשם היה "מנהל פעיל" בחברה, נושא באחריות פלילית לפי סעיף 224 א הנ"ל.

תשובת הנאשם לאישום והמחלוקת:

1. ביום 29.12.15 כפר הנאשם "בהיותו מנהל ובאחריותו כמנהל" בהתייחס לשלושת האישומים. **עיקר המחלוקת היא בשאלה - האם היה הנאשם "מנהל פעיל" בחברה?**
2. בסיכומיו ביקש הסניגור לקבוע, כי בכל מקרה קיים היה הצדק סביר למחדל מהגשת הדו"חות;

מיהו "מנהל פעיל"?

1. הפקודה אינה מספקת הגדרה למונח "מנהל פעיל", וזה פורש בפסיקה.
2. בהלכה המנחה שנקבעה ברע"פ 26/97 **לקס נ' מ.י.** (1998) הובהרו מטרתו ואופיו של החיוב שמוטל בסעיף 224 א הנ"ל, שעיקרם קביעת אופיו של החיוב כאחריות קפידה, והרחבת מעגל האחראים לכלל נושאי המשרה בתאגיד, כדי להבטיח את מילוי חובות התאגיד בהתאם לפקודה וכדי למנוע התחמקות אל מאחורי מסך ההתאגדות. לכן, די למאשימה להוכיח את היסוד העובדתי ואז עובר הנטל לנאשם להוכיח את אחת מההגנות הקבועות בסעיף.
3. אין הכרח ש"המנהל הפעיל" יהיה "מנהל רשום", ודי בכך שהיה פעיל בניהול החברה (וראו רע"פ 9341/02 **מנצורה נ' מ.י.** (2002) וסקירה מקיפה בסעיפים 87-84 בהכרעת הדין בת"פ (תא) 1789/91 **מ.י. נ' מנצורה** (2001) באותו עניין; פסקה 10 בע"פ (חי') 2542/01 **רביבו נ' מ.י.** (2003));
4. מהותו של מנהל כ"פעיל" תיבחן על פי מעמדו, סמכותו ומידת השתתפותו בפועל בניהול ענייני התאגיד, ומשכך - הן מי שמטפל בתחום המקצועי, הן מי שמטפל בתחום המנהלתי, והן מי שמטפל בתחום הכספי, יכול ויהיה "מנהל פעיל" (ע"פ (י-ם) 9902/05 **מ.י. נ' עץ בן אבו בע"מ** (2006); ע"פ (תא) 512/92 **חברת שירותי ניהול אשדוד בע"מ נ' מ.י.** (1992));

הראיות:

1. **בעדותו ביום 20.4.16 מסר שפירא**, שהוא הקים את החברה ב-2009, אך זמן קצר לאחר מכן חלה בסרטן ולא יכול היה עוד לטפל בעסקי החברה. למעשה, ממחצית שנת 2009 ועד תום פעילותה של החברה ב-2012, לא הגיע הנאשם למקום פעילותה של החברה ולא היה מעורב בענייניה. את הטיפול בענייני החברה מסר שפירא לנאשם, ידידו הוותיק, שניהל את החברה לבקשתו, ואף לא ידע את היקף פעילותה של החברה. בכלל תפקידיו של הנאשם "הוא היה צריך לטפל בכל הניירת, למכור מוצרים. לנהל את העסק", וגם לטפל בתשלום משכורות, בקביעת תנאי שכר ואף בשכירת עובדים. הנאשם הוא שניהל את החשבונות. שפירא היה חותם על דו"חות מע"מ וכו', אך זאת לפי חישוביו של הנאשם שמילא את הדו"חות ומביא לשפירא לחתום, כבעלים ומנהל רשום [נ/4], וגם על חשבוניות היה חותם לפי הנחיות הנאשם [נ/6; ע' 39-40 לפרוטוקול] - "קח את החברה ותנהל אותה. מה שצריך להחתים אותי, תבוא להחתים אותי". בשלב מסוים אף הוגבל חשבון הבנק שבו פעלה החברה, והנאשם פתח חשבון אחר לצורך פעילותה, שבו לא היתה לשפירא כל נגיעה. הנאשם הוא שהחליט לסגור את החברה מחמת הפסדיה, ושפירא סמך ידיו על החלטתו. הנאשם אמור היה להגיש את הדו"חות המאושרים, והמחדל נודע לשפירא באיחור, כשהחלה החקירה. כשפנה לנאשם, טען זה שאין לחברה כסף למימון רו"ח, ולאחר מכן התברר כי שפירא איבד מסמכים מתקופת פעילותו בתחילת 2009, שבלעדיהם לא היה רואה החשבון מוכן להכין דו"חות מאושרים [נ/3, נ/13]. לכן הגיש שפירא בשנת 2014 דו"חות לא מאושרים [נ/2]. לאחר הגשת האישום נגדו, פנה הנאשם לשפירא בשנת 2014, וביקש ממנו לחתום על תצהיר לפיו הנאשם "רק עזר לי לנהל את החברה בתקופה הקשה שעברתי מאז מחלתי", אך בתצהיר מפרט שפירא כי הנאשם נטל על עצמו את הטיפול בענייני החברה, ובכלל זה דאגה להכנת דוחות מע"מ, לתלושי משכורת, ולניהול החברה באופן רווחי [נ/5]. שפירא שש לסייע לנאשם בנטילת אחריות ("הניהול בפועל לא היה בידי, אך האחריות היא שלי כבעל החברה"). אולם, סברתו של שפירא לעניין מידת האחריות המשפטית של הנאשם ושל אינה משנה דבר; מהות פעילותו של הנאשם בחברה, כעניין עובדתי, הוא הנתון החשוב בעדותו.
2. **בעדותו ביום 20.4.16 מסר רו"ח יוסף פרג'**, שהיה רואה החשבון של החברה מחודש מארס 2009, שהנאשם הוא זה שפנה אליו באותו חודש או מעט לפניו, וביקש שמשרדו יטפל בחישובי שכר ובהוצאת תלושי שכר לעובדי החברה. הנאשם הוא זה שעמו נקבע שכר טרחתו של העד. העד, הגדיר את הנאשם כ"מנהל העסקי של החברה" וצין שהעבודה התבצעה מולו בלבד - הנאשם היה מודיע לעד מי מהעובדים עבד באותו חודש ומה תהא משכורתו, ועל-בסיס נתונים אלה נערכו חישובי השכר. תשלומים מחויבים של החברה לרשויות המס ולביטוח לאומי, בגין משכורות, שולמו בשיקים שנתן הנאשם לעד. העד הכיר גם את שפירא וידע שהוא בעליה הרשום של החברה, ולכן ביקש וקיבל מהנאשם ייפוי כוח עליו חתם שפירא [נ/1]. עוד הוסיף העד שלעתים ממנה מנהלה של חברה מישהו אחר לניהול עסקי של החברה, וכרו"ח עליו לקבל אישור וייפוי כוח מהחברה.
3. **בהודעתו מיום 1.5.13 [ת/1] מסר הנאשם שבחודש מארס או אפריל 2009 פנה אליו שפירא שחלה בסרטן וביקש ממנו "לעזור לו ולהחזיק את החברה"**. הנאשם קיבל זכות חתימה בחשבון הבנק של החברה "וניהלתי את כל ענייני החברה עד סוף 2012". חשבון החברה היה מוגבל, לחברה לא היה כסף, שפירא לא נתן כסף לשכ"ט של רואה חשבון, ולכן לא הוגשו הדו"חות. הנאשם לא קיבל שכר או כל תמורה אחרת עבור פעילותו, אלא פעל רק כ"עזרה לחבר".
4. **בעדותו ביום 25.1.17 מסר הנאשם** שבתחילת 2009 פנה אליו שפירא וביקש שייגש לרו"ח פרג' לפתוח לו תיק לתלושי שכר, כי שפירא עצמו חייב עדיין כסף לרו"ח "ולא נעים לו" [עדי התביעה לא עומתו עם גרסה

זו]. במארכ 2009 פתח ר"ח פרג' תיק משכורות, ואילו הנאשם החל לעבוד בחברה באופן מסודר בדצמבר 2009, לפי תלושי שכר וטפסי 106 [נ/7, נ/8, נ/11]. לטענת הנאשם, שפירא התבלבל ולמעשה חלה וביקש את עזרת הנאשם רק בשנת 2010, כשעד לחודש יולי 2010 עוד היה במשרד וניהל את החברה [שפירא לא עומת עם גרסה זו]. הנאשם הפסיק לעבוד בחברה במאי 2011, מחמת מחויבויות משפחתיות [נ/9] ומחמת העדר מימון לחברה. העזרה שסיפק הנאשם לשפירא היתה בתחום המכירות בלבד, ו"פעם בתקופה היינו יושבים לגבי משכורות", ואכן הנאשם ניהל את חשבון הבנק, אך זאת רק כיון ששפירא היה מוגבל. רק שפירא היה מוסמך להוציא כספים, והנאשם לא אמר היה לטפל בניירת ובוודאי שלא בהגשת דו"חות. הנאשם אישר שהוא היה מכין את דו"חות או מע"מ, בעצמו או לפי טיוטה שהכין ר"ח פרטוק, והיה מחתים עליהם את שפירא. הנאשם לא סגר את החברה ולא החליט על-כך, אלא רק יעץ לשפירא לעשות זאת, לאחר תחילת החקירה. בחקירתו הנגדית אישר הנאשם שגם בעסקים אחרים שעשו יחד שפירא והוא, הוא מעולם לא נרשם כבעלים.

5. בעדותו ביום 8.2.17 מסר מר אברהם אהרונ, עד ההגנה, שהנאשם עבד עמו עד חודש ספטמבר 2009 בהקמת עסק של מרפאה לחולי פסוריאזיס בים המלח, והיה טרוד בכך מאוד [נ/14-נ/19]. מעדות העד לא ניתן היה להסיק את חוסר יכולתו של הנאשם לעסוק גם בענייני החברה, מה-גם שתקופת החפיפה בין החברות מצומצמת. לא למותר לציין, שגם בעסק זה היה הנאשם פעיל ביותר בכל היבט, מבלי שנרשם כבעלים או מנהל.

דין ומסקנות:

1. עדותו של ר"ח פרג' היתה עניינית ונקייה מחשד להטיה נגד הנאשם. בעדותו של שפירא אף נראו סימנים ברורים לרצונו של שפירא לסייע לנאשם. עדויותיהם של שני עדים אלו מהימנות, תומכות זו בזו, ואף תואמות את עיקרי גרסת הנאשם בהודעתו 1/ת.

2. הנאשם טען ששפירא התבלבל ולמעשה חלה רק בשנת 2010: אף אם החל הנאשם את מעורבותו בחברה רק בדצמבר 2009 - בניגוד לעדויותיהם של שני עדי התביעה - אין בכך דבר: חובת החברה להגשת הדו"ח הראשון, שבשלה ביולי 2010, לא קיומה. גרסת הנאשם ולפיה ניהל שפירא את החברה עד ליולי 2010 היא גרסה מאוחרת, כבושה, ששפירא לא עומת אתה, ויש לדחותה.

3. עדותו של הנאשם לקתה בסתירות להודעתו המוקדמת 1/ת ובריבוי טענות עובדתיות שלא הוצגו לעדי התביעה, אלא הועלו בשלב מאוחר, לקראת סוף ההליך - לרבות הצגת מסמכים כגון נ/10, המתיימר להיות תכתובת בין הנאשם לבין שפירא, ונ/12. מדובר בטענות מהותיות, ולמחדל ההגנה, מלעמת את עדי התביעה עם טענות אלו, משמעות כפולה:

א. חשד חמור להיות גרסה מאוחרת זו גרסה כבושה, שהנאשם לא חלק אותה אפילו עם סניגורו עד לשלב מאוחר. חשד זה, שלא הוסר, להיות הגרסה מאוחרת ומעושה, מחייב מתן משקל מועט לעדות הנאשם בנקודות אלה (ע"פ 1645/08 פלוני נ' מ.י. (2009));

ב. הימנעות ההגנה מחקירתם של עדי התביעה בנוגע לנקודות מהותיות אלו, מקימה חזקה ולפיה תשובותיהם לא היו נוחות להגנה (ע"פ 38/61 יצחק נ' היו"מ, פ"ד טו, 514,

528; ע"א 260/82 סלומון נ' אמונה, פ"ד לח(4) 253, 258; ועוד);

4. אני מבכר אפוא ללא-ספק את עדויותיהם של עדי התביעה, בכל הנוגע לעובדות עליהן העידו (בשונה ממסקנות וסברות משפטיות), ודוחה את גרסת הנאשם ככל שהיא מתנגשת עם ראיות אלו. כך, אבכר על-פני עדות הנאשם גם את הודעתו, היכן שהיא משתלבת עם עדויות עדי התביעה, כגון מועד סיום פעולתו בחברה.
5. כך, אני קובע כי לנאשם היתה סמכות לקבל החלטות בחברה בכל עניין מהותי, כי גייס עובדים וקבע את שכרם, כי קבע והגשים את התנהלותה העסקית של החברה, כי ניהל מו"מ עם ספקים ולקוחות, כי ניהל את תחום השיווק והמכירות, כי קיבל ויישם החלטות בתחום הכספי, כי ניהל את חשבון הבנק כבעל זכות חתימה, וכי החליט על הפסקת פעילות החברה, ובקצרה: כי ניהל את החברה, החל משנת 2009 ועד להפסקת פעילותה ב-2012.
6. הנאשם היה אפוא "מנהל פעיל" בחברה, כאשר אין כל משמעות לאי-רישומו כדירקטור וכו', ואפילו היתה מתקבלת טענתו כי רק נחלץ לסייע לשפירא - טענה זו נוגעת למניע הנאשם, ואינה מונעת את התגבשותם של יסודות העבירה (וראו עפ"ג 16105-08-10 ספקיורטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מ.י. (2011), שם טען נאשם כי היה רק "מתנדב הגון וישר").
7. ובאשר לטענת הסניגור המלומד בסיכומיו, לקיומו של הצדק סביר לאי-הגשת דו"חות המאושרים, עקב אבדן מסמכים משנת 2009 על-ידי שפירא:
- א. מן הדין היה לדחות טענה זו, שעלתה רק בשלב הסיכומים ולא נזכרה בתשובת הנאשם לאישום, ולו מטעם זה בלבד;
- ב. גם לגוף העניין אין בסיס לטענה זו: משלקח הנאשם על עצמו את ניהול החברה, לא יאוחר מתום שנת 2009 גם לגרסתו, היה עליו לדאוג למציאותו של כל מסמך הנדרש להגשת דו"ח מאושר ואין הוא יכול להסתתר מאחורי מחדלו של אחר (איש לא כפה על הנאשם ליטול אחריות זו של מנהל);

סוף-דבר:

משמצאתי כי הנאשם היה מנהל פעיל של החברה, וכי לא התקיים הצדק סביר למחדל מהגשת דו"חות מאושרים בעתם, אני מרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום:

- א. אי הגשת דין וחשבון במועד, לפי סעיף 216(4) בצירוף סעיף 117 לפקודת מס הכנסה [3 עבירות];
- ב. אחריות מנהלים, עבירה לפי סעיף 224 א' לפקודה הנ"ל [3 עבירות];

ניתנה היום, ג' אדר תשע"ז, 01 מרץ 2017, במעמד הצדדים.